

جمهوری اسلامی ایران
سازمان برنامه و بودجه
دکتر رئیس

بِسْمِ تَعَالَى

شماره: ۱۰۲/۵۴۵۳-۵۴/۴۹۵۱

تاریخ: ۱۳۷۷/۹/۹

بخشنامه به دستگاههای اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران

موضوع: نحوه ارائه تجزیه بها همراه با پیشنهاد قیمت توسط پیمانکاران

به استناد ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه و آیین نامه اجرایی آن، به پیوست دستورالعمل نحوه ارائه تجزیه بها همراه با پیشنهاد قیمت توسط پیمانکاران از گروه اول (لازم الاجرا)، در هشت صفحه صادر می گردد تا از تاریخ ابلاغ برای کارهای با برآورد ۲۵۰۰ میلیون ریال و بیشتر به اجرا گذاشته شود. به کارگیری این دستورالعمل برای کارهای کمتر از مبلغ یاد شده طبق تشخیص دستگاه اجرایی خواهد بود.

با این ابلاغ، بخشنامه شماره ۲۴۳۵-۵/۶۵۹۵-۱ مورخ ۱۳۶۰/۵/۲۲ لغو می شود.

محمد علی نجفی
معاون رئیس جمهور و
رئیس سازمان برنامه و بودجه

دستورالعمل نحوه ارائه تجزیه بها همراه با پیشنهاد قیمت توسط پیمانکاران

پیوست بخشنامه شماره ۵۴/۴۹۵۱-۵۴/۵۴۵۳ مورخ ۱۳۷۷/۹/۹

از آنجاکه پیمانکاران باید قیمت پیشنهادی خود را برای انعقاد قرارداد، با توجه به نوع کار، محل اجرا، نرخ های متعارف روز و سایر شرایط موثر در قیمت، تهیه و تسلیم نمایند و از طرفی ملاک انتخاب پیمانکار از طرف کارفرما، در نظر گرفتن قیمت های معقول و منطقی از طریق تجزیه بهای توجیهی است، این دستورالعمل تهیه شده تا با توجه به نکات مندرج در آن نسبت به تکمیل جدول های پیوست از طرف مهندسان مشاور و پیمانکاران اقدام شود.

۱- مهندسان مشاور، یا واحدهایی که مسئولیت تهیه اسناد مناقصه را به عهده دارند، پس از درج مقادیر کار در فهرست بها و برآورد هزینه اجرا، اطلاعات مربوط به برآورد را در جدول های ۱ تا ۴ پیوست این دستورالعمل در محل های پیش بینی شده به ترتیب زیر درج نمایند:

۱-۱- ابتدا ردیف های فهرست یا فهرست های مورد عمل در برآورد هزینه اجرای کار، به صورت مجموعه ای به ترتیب نزولی بهای کل ردیف با احتساب ضرایب فهرست بها، به جز ضریب بالاسری و هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه، در جدول ۱ مرتب می شود.

یادآوری: بهای کل ردیف هایی که برای اجرای کامل یک قلم از کار به یکدیگر وابسته هستند، مانند ردیف های اضافه بها، باید با بهای کل ردیف های اصلی جمع و با شماره و شرح ردیف، در جدول ۱ وارد شوند.

۱-۱-۱- از جدول یاد شده ردیف هایی که به ترتیب دارای بالاترین بهای کل هستند تعدادی انتخاب می شوند که در مجموع، حداقل ۶۵ درصد مبلغ برآورد هزینه اجرای کار مورد نظر را شامل شوند.

۱-۱-۲- ردیف های انتخاب شده به شرح بند (۱-۱-۱)، به تفکیک رشته (فهرست بها)، ترتیب فصل و ردیف در جدول ۲ درج می شوند.

۱-۲-۱- اطلاعات مربوط به فصل های مورد عمل در برآورد، توسط مهندس مشاور و اطلاعات متناظر مربوط به پیشنهاد، توسط پیمانکار (با توجه به توضیح زیر جدول)، به تفکیک در جدول ۳ درج می شود.

تبصره) تعداد ردیف هایی که باید از طرف پیمانکار برای آنها تجزیه بها تهیه شود، در ستون نهم جدول ۳ از طرف مهندس مشاور با توجه به اهمیت ردیف از نظر مبلغ آن که در جدول ۲ مشخص شده تعیین می شود و پیمانکار باید برای آن تعداد ردیف در هر فصل که از نظر بهای کل ردیف بالاترین رقم را دارند طبق بند ۱-۴ این

دستورالعمل نحوه ارائه تجزیه بها همراه با پیشنهاد قیمت توسط پیمانکاران

پیوست بخشنامه شماره ۵۴/۴۹۵۱-۵۴/۵۴۵۳-۱۰۲ مورخ ۱۳۷۷/۹/۹

دستورالعمل تجزیه بها تهیه نماید. تعداد این ردیفها حداکثر ۴۰ است.

۱-۳- با استفاده از اطلاعات درج شده در جدول ۳، جدول ۴ متناسباً توسط مهندسان مشاور و پیمانکار

تکمیل می گردد.

۱-۴- برای تکمیل جدول ۵ باید نکات زیر رعایت شود:

۱-۴-۱- در ستون بهای واحد در قسمت مصالح، نرخ مصالح در محل تأمین آن درج می شود.

۱-۴-۲- در قسمت حمل، هزینه های بارگیری مصالح، حمل از محل تأمین تا انبار کارگاه و باراندازی

درج می شود. در مورد مصالحی که مشمول پرداخت هزینه حمل مازاد هستند و این ردیف در فصل دیگری قرار دارد، هزینه حمل مازاد، در این قسمت وارد نشده، و در جدول ۵ دیگری به طور جداگانه درج خواهد گردید.

۲- پیمانکاران باید برای ردیفهایی که در جدول ۲ تعیین شده است، تجزیه بهای اقلام کار را به روشی که

برای تهیه پیشنهاد قیمت خود به کار برده اند، به شرح جدول ۵ تهیه نمایند. در صورتی که پیمانکار در تجزیه بهای

خود، یک ردیف تجزیه بها، برای مجموعه ای از چند ردیف یک فصل تهیه نموده باشد، درج آن در جدول ۵

به شرط آنکه شماره ردیفهای معادل آن از جدول ۲، در محلی که در جدول ۵ پیش بینی شده است، درج شود،

بلامانع است. اگر پیمانکار در روش تجزیه قیمت خود، برای اقلامی از کار، از نرخهای رایج کارگاهها برای هزینه

تمام شده دستمزد یا ماشین آلات استفاده نماید، انعکاس مبلغ جمع نیروی انسانی و جمع ماشین آلات در محل

مربوط در جدول ۵ کافی است و نیازی به درج مقدار و بهای هریک از عوامل نیروی انسانی یا ماشین آلات

به تفکیک نیست، ولی در مورد مصالح و حمل، درج تفکیکی اقلام ضروری است.

۳- جدولهای تکمیل شده ۲ تا ۵ را باید پیمانکار پیشنهاد دهنده مهر و امضا کند و برای تسلیم به دستگاه

اجرایی، در پاکت «ب» اسناد مناقصه قرار دهد. پیشنهادهای فاقد جدولهای تکمیل شده، مردود شناخته می شوند.

۴- تعیین برنده مناقصه بر مبنای آئین نامه تعیین برنده مناقصه و اصلاحات بعدی آن خواهد بود و کمیسیون

مناقصه، در اجرای ماده ۸ آیین نامه تعیین برنده مناقصه، از مدارک موضوع این دستورالعمل، برای تعیین

مناسبترین پیشنهاد، استفاده می نماید.

۵- در مواردی که تصویب پیشنهاد قیمت به عهده مراجعی از قبیل شورای عالی فنی و شورای فنی استانها

می باشد، باید مدارک موضوع این دستورالعمل برای کارهای مشمول، ضمیمه درخواست دستگاه

دستورالعمل نحوه ارائه تجزیه‌بها همراه با پیشنهاد قیمت توسط پیمانکاران

پیوست بخشنامه شماره ۵۴/۴۹۵۱-۵۴/۵۴۵۳-۱۰۲ مورخ ۱۳۷۷/۹/۹

اجرائی، برای مراجع یاد شده، ارسال شود.

۶- اسناد و مدارک این دستورالعمل، قابل استناد در پیمانها نیست و درج آنها در اسناد و مدارک پیمانها مجاز نمی‌باشد.

۷- در کارهایی که دارای قیمت پایه هستند، دستگاه اجرایی نتایج درج شده در جدولهای پیوست این دستورالعمل را در مورد پیشنهادی که مناسب تشخیص می‌دهد، به دفتر امور فنی و تدوین معیارهای سازمان برنامه و بودجه ارسال می‌نماید.

۸- این دستورالعمل در کارهای زیر کاربرد دارد.

۸-۱- کارهایی که دارای فهرست بهای واحد پایه هستند.

۸-۲- کارهایی که فهرست بهای واحد پایه ندارند و فهرست بهای واحد تهیه شده برای آنها، مشابه فهرستهای پایه دارای فصلبندی است.

۹- اجرای این دستورالعمل برای کارهایی که به روش ترک مناقصه ارجاع می‌شوند نیز الزامی است.

جدول ۱. ردیفهای مورد استفاده در فهرست یا فهرست‌های مورد عمل به ترتیب نزولی بهای کل ردیف‌ها

مبالغ به ریال

شماره فهرست‌های رشته	عنوان فصل	شماره ردیف	شرح ردیف	بهای کل ردیف

مبالغ به ریال

شماره فهرست‌های رشته	عنوان فصل	شماره ردیف	شرح ردیف	بهای کل ردیف

نام دستگاه اجرایی:

موضوع کار:

توضیح: بهای واحد ردیف‌ها با احتساب ضرایب فهرست بهای بهجز ضریب بالاسری و هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه می‌باشد.

مهر و امضای پیمانکار

مهر و امضای مهندس مشاور

موضوع کار: نام دستگاه اجرایی:

جدول ۲ ردیفهایی که در مجموع حائز حداقل ۶۵ درصد مبلغ برآورد هزینه کل کار هستند بر حسب فهرست بهای رشته:

مبالغ به ریال

شماره	شماره فصل	عنوان فصل	شماره ردیف	شرح ردیف	واحد	بهای واحد	مقدار	بهای کل ردیف	در صدبهای ردیف نسبت به برآورد کل
							جمع		

توضیح: بهای واحد ردیفها با احتساب ضرایب فهرست بها، به جز ضریب بالاسری و هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه می باشد.

مهر و امضای پیمانکار

مهر و امضای مهندس مشاور

جدول ۳. مقایسه مبلغ پیشنهادی پیمانکار با مبلغ برآورد

بر حسب هر فصل

موضوع کار:

نام دستگاه اجرایی:

مبالغ به ریال

فهرست بهای رفته:

شماره	شماره فصل	عنوان فصل	برآورد فصل			درصد برآورد فصل نسبت به برآورد	تعداد ردیفها	تعداد ردیفها که تجزیه به الامداد دارد	مبلغ پیشنهادی پیمانکار	درصد پیشنهادی پیمانکار	تخفیف اضافه
			ردیفهای پایه	ردیفهای غیرپایه	جمع (پایه و غیرپایه)						
			جمع								

توضیح) مبلغ فصلها با احتساب ضرایب فهرست بهاء به جز ضریب بالاسری و هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه می باشد.

مهر و امضای پیمانکار

مهر و امضای مهندس مشاور

جدول ۴. مقایسه مبلغ پیشنهادی پیمانکار با مبلغ برآورد
بر حسب هر رشته و کل کار

موضوع کار:
نام دستگاه اجرایی:

عنوان طرح:
عنوان پروژه:

مبالغ به ریال

شماره	رشته	جمع فصلها	درصدنسبت به برآورد کل	درصد پیشنهادی پیمانکار	
				اضافه	تخفیف
					برآورد
					پیشنهادی
					برآورد
					پیشنهادی
					برآورد
					پیشنهادی
					برآورد
					پیشنهادی
					برآورد
					پیشنهادی
					برآورد
					پیشنهادی
					برآورد
					پیشنهادی
					برآورد
					پیشنهادی
	هزینه بالاسری				برآورد
					پیشنهادی
	هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه				برآورد
					پیشنهادی
	جمع (برآورد کل)		۱۰۰		برآورد
					پیشنهادی

جمع فصلها برای هر رشته با احتساب ضرایب فهرست بها، بجز ضریب بالاسری و هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه می باشد.

مهر و امضای پیمانکار

مهر و امضای مهندس مشاور

جدول ۵. تجزیه بهای اقلام کار

موضوع کار:
نام دستگاه اجرایی:

فهرست بهای رشته:
فصل:

مبالغ به ریال

					شرح کار	
					واحد	
بهای کل	بهای واحد	مقدار	واحد	نیروی انسانی	ردیف	
جمع نیروی انسانی				ماشین آلات		
جمع ماشین آلات				مصالح		
جمع مصالح				حمل		
جمع حمل				شماره ردیف یا ردیفهای معادل		
بهای واحد کار				جمع بهای واحد ردیف یا ردیفهای معادل		

+ مقایسه پیشنهاد
- نسبت به برآورد (درصد)